

***“Ümumi iqtisadiyyat” ixtisası üzrə doktoranturaya qəbul imtahanı üçün  
mövzular***

1. Makroiqtisadi göstəricilər. Milli hesablar sistemi
2. AD-AS modeli
3. Keynsin “investsiya-yıgım” modeli. İS-LM modeli
4. Tələb və təklif əyriləri və onların yerdəyişməsinə təsir edən amillər.
5. Tələb və təklif qanunu. Tələb və təklifin tarazlığı. Bazar tarazlığının L.Valras və A.Marşall təhlili.
6. Məcmu təklif əyrisinin qısamüddətli və orta müddətli dövrdə (qiymətə görə) dəyişməsi.
7. Tələbin qiymət elastikliyi (qrafik izahla) və onu müəyyən edən amillər. Bu göstəricinin tədqiqat üçün üstün və zəif cəhətləri
8. Təklifin qiymət elastikliyi və onu müəyyən edən amillər. Bu göstəricinin tədqiqat üçün üstün və zəif cəhətləri.
9. Azalan faydalılıq həddi, gəlir və əvəzetmə effektləri.
10. Rəqabətli və inhizarcı bazarda istehsalçı və istehlakçı faydasının (və cəmi faydanın) dəyişməsinin qrafik izahı
11. İstehlakçı seçimləri (preferences) və büdcə məhdudiyyəti əsasında istehlakçının optimal məhsul səbəti seçimi (qrafik izahla)
12. İstehsal xərcinin mühasibatlıq və iqtisadi baxımdan izahı (misallarla)
13. Məcmu xərclər, orta məcmu xərclər və marjinal xərclər anlayışlarının mahiyyəti və qarşılıqlı əlaqələri
14. Dəyişən və sabit xərclər. Azalan marjinal məhsuldarlıq qanunu
15. Rəqabətli və inhizarcı tipli bazarlarda mənfəətin maksimumlaşdırılmasının qrafik izahı
16. İqtisadi artımın hesablanması metodları və komponentləri
17. Faiz dərəcəsinin və inflyasiyanın ev təsərrüfatlarının pula tələbinə, yığım və xərcləmə qərarına təsiri.
18. Kapitalın azalan marjinal gəlirliyi və miqyas effektinin mahiyyəti
19. Əmək haqqının miqdarının işçinin işləmə qərarına (iş saatları) təsirinin qrafik izahı
20. Yoxsulluq həddi, Lorenz əyrisi və Cini əmsalının mahiyyəti (düstur və qrafik izah)
21. İqtisadiyyatda resursların optimal bölgüsü. Pareto effektivliyinin mahiyyəti
22. Əsas fərziyyələri qeyd etməklə iqtisadiyyatın tələb (Keyns) modelinin izahı
23. İşsizlik və onun təbii səviyyəsinin iqtisadi mahiyyəti
24. İnflyasiya və işsizlik arasında əlaqələr
25. İnflyasiya və onun ölçülməsi indeksləri.
26. Nominal, real və potensial ÜDM. ÜDM deflyatoru
27. Nominal ÜDM və AQP ilə hesablanmış ÜDM arasında fərq. Hansı rifah göstəricisini daha yaxşı ifadə edir?
28. İqtisadi inkişafın dövriliyi: xüsusiyyətləri və səbəbləri
29. Kobb-Duqlas istehsal funksiyası
30. Harrod-Domar modeli
31. Tinbergen modeli
32. Solou modeli
33. Pol Romerin endogen artım modeli
34. Əhali istehlakı və ona təsir edən amillər
35. Tədiyə balansı və onun əsas komponentləri.
36. İşsizlik və iqtisadi artım arasındakı əlaqə. Okun qanunu
37. Yüksək texnologiyaların inkişafı və işsizlik arasında əlaqə
38. Məcmu tələb və məcmu təklif modelindən istifadə etməklə qapalı iqtisadiyyatda monetar siyasətin izahı
39. İnhisar və rəqabət
40. Mütləq və müqayisəli (nisbi) üstünlüklər nəzəriyyələri

41. İqtisad elminin müasir məktəbləri və nəzəriyyələri
42. Milli iqtisadiyyat anlayışı və onun xarakterik cəhətləri
43. İqtisadiyyatın tənzimlənməsində dövlət və bazar uğursuzluqları
44. Ölkənin iqtisadi inkişafını xarakterizə edən göstəricilər
45. İqtisadi artım və iqtisadi inkişafın müqayisəsi
46. 2, 3 və 4 sektorlu iqtisadi modellərdə iqtisadi fəaliyyət növləri
47. Dördsektorlu dövri axın modeli
48. İstehsal, bölgü, mübadilə və istehlak prosesləri
49. İnvestisiya mühiti və onu müəyyən edən amillər
50. Milli iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətlik göstəriciləri və onu şərtləndirən amillər
51. Ölkənin rəqabət mühiti. Porterin almaz (milli romb) modeli
52. Dövlətin fiskal və monetar siyasəti
53. Dayanıqlı inkişaf və onun xarakterik cəhətləri
54. İnkluziv iqtisadi artım konsepsiyası
55. İnsan kapitalı və onun milli iqtisadiyyatın inkişafında rolu
56. Xarici investisiyalar və sosial-iqtisadi nəticələri
57. Azərbaycanda regional inkişafın xarakterik cəhətləri
58. Azərbaycanda xarici iqtisadi əlaqələrin strukturu və prioritetləri
59. Azərbaycanın dövlət büdcəsinin əsas parametrləri
60. Milli iqtisadiyyatın təhlükəsizliyi və qiymətləndirilməsi göstəriciləri
61. İqtisadi artımın intensiv amilləri
62. İqtisadi tənzimləmədə bazar və dövlət uğursuzluqları
63. Dövlətin azad və proteksionist ticarət siyasəti (məhiyyət, metodlar və alətlər)
64. Dövlətin sosial müdafiə siyasəti və onun formaları
65. Dövlətin struktur siyasəti
66. İnnovasiya biznesinin xüsusiyyətləri
67. Biznesin maliyyələşmə mexanizmləri
68. Sahibkarlıq fəaliyyətinə dövlətin təsir mexanizmləri
69. Biznesin inkişafına müxtəlif strateji yanaşmalar
70. Sosial biznes və onun inkişaf perspektivləri
71. Azərbaycanda KOS-ların inkişaf strategiyası
72. İnvestisiya fəaliyyətinin tənzimlənməsi və qiymət siyasəti
73. Qloballaşma və onun iqtisadi təzahürləri
74. İqtisadi azadlıq və liberalizm
75. Milli iqtisadiyyatın ixrac potensialı və onun inkişaf mexanizmləri
76. Azərbaycanın xarici ticarət siyasəti və xarici iqtisadi əlaqələri
77. Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına daxil olması: problemlər, müsbət və mənfi cəhətlər.
78. Azad İqtisadi Zonalar: müsbət və mənfi təsirləri
79. Xarici ticarətin tarif və qeyri-tarif tənzimlənməsi
80. Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin inkişaf dinamikası
81. Milli iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin konsepsiyası və modelləri
82. Azərbaycan iqtisadiyyatının GZİT (SWOT) təhlili və qiymətləndirilməsi
83. Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər

## **Mənbələr**

Qeyd edilən mövzular üzrə suallar magistratura səviyyəsində cavablandırılmalıdır. Bunun üçün ali makroiqtisadiyyat və mikroiqtisadiyyat, iqtisadiyyatın dövlət sektoru, iqtisadi tənzimləmə

sahəsində beynəlxalq səviyyədə qəbul edilən ədəbiyyatlardan istifadə edilə bilər. Onlardan bəzilərinin adlarını qeyd edə bilərik.

- 1 Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər  
<https://president.az/az/articles/view/50474>
- 2 Ali makroiqtisadiyyat. Beşinci nəşr. Devid Romer. Azərbaycan dilinə tərcümə. 2019
- 3 Makroiqtisadiyyat (müəllif: R.Dornbuş, S.Fişer, R.Stars);
- 4 Makroiqtisadiyyat (müəllif: Olivier Blanşar);
- 5 Mikroiqtisadiyyatın əsasları (müəlliflər: Karl E.Keys, Rey C.Feyr və Şaron E.Oster).
- 6 Qreqori Menkyu – Ekonomiksin Prinsipləri
- 7 N. Qreqori Mənkyu. *Ekonomiksin əsasları*. Azərbaycan dilində. (E.İbadov və.b. tərcüməsi)
- 8 N. Gregory Mankiw. *Principles of Economics*. Eighth Edition.
- 9 O. Birchall. *Introduction to Economics*. LSE.
- 10 A. Witztum. *Introduction to economics*. Oxford University Press.
- 11 *İqtisadi nəzəriyyə: Mikroiqtisadiyyat 1,2*. Q.P. Juravlyovanın ümumi redaktəsi ilə. Azərbaycan dilində. Bakı-2011
- 12 *İqtisadi nəzəriyyə kursu*. A.V. Sidoroviçin ümumi redaktəsi ilə. Azərbaycan dilində. Bakı-2012
- 13 Azərbaycan Respublikasının tənzimləyici normativ-hüquqi aktları, Strateji yol xəritələri, Dövlət Proqramları və digər sənədlər
- 14 Beynəlxalq İqtisadiyyat: Nəzəriyyə və siyasət (müəlliflər: Pol R.Kruqman, Mauris Obstfeld və Mark J.Melitz);
- 15 Aras O.N., Süleymanov E. Azərbaycan iqtisadiyyatı - 2010
- 16 Vüsal Qasımlı “İqtisadi modifikasiya” Bakı 2014
- 17 Мезоэкономика: Учебное пособие / ред. И. К. Ларионов. - М.: Издательский Дом "Дашков и К", 2001. - 444 с. - 71.50 р.
- 18 “Государство и экономическая политика”, Арье Л.Хиллман. Москва 2014
- 19 Портер М. Международная конкуренция. - М.: Междунар. отношения, 1993
- 20 Тумашев А.Р., Котенкова С.Н., Тумашева М.В. Экономическая теория. Часть I. Введение в экономическую теорию. Микроэкономика.
- 21 Yunus, Muhammad (2011). Building Social Business: The New Kind of Capitalism that Serves Humanity's Most Pressing Needs. PublicAffairs.
- 22 <https://www.cbar.az> – Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı
- 23 <https://www.economy.gov.az/az> - Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi
- 24 <https://maliyye.gov.az/> - Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi
- 25 <https://www.stat.gov.az> – Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi
- 26 <https://www.smb.gov.az> – Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi
- 27 <https://aih.gov.az/> - Azərbaycan İnvestisiya Holdingi